

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. **În străinătate** Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Bugetul comunal. — Planul economic al guvernului. — Asigurarea depunerilor din bănci. — Aplicarea noului regim al devizelor de către bănci. — *Cronica:* Silozuri. Petrolul ungurese. Exportul eucuruzului. Restanțele față de Casa Centrală a Asig. Sociale. Stațiunile noastre balneare. Exportul României. Producțiunea de lână a României. Certificate de prețuire. Pământurile comasate. Timbre noi de aviație.

Bugetul comunal.

Legea administrativă din 14 August 1938, prin art. 158, alin. 2, impune comunelor obligația de a-și întocmi în fiecare an un buget, în care vor fi trecute toate veniturile și cheltuelile comunale. Dispozițiunea aceasta există și în legile anterioare administrative și constituie una dintre cele mai eficiente măsuri pentru orice gospodărie publică. Ea este, în același timp, o extindere și o aplicațiune a principiului general înscris în art. 83, alin. 2, din Constituția din 1938, după care, „toate veniturile și cheltuelile statului trebuie trecute în buget și socoteli”.

Statul, ca persoană juridică, are un patrimoniu propriu, supus variațiunii continue: pe de o parte, prin diminuarea produsă de ieșirea de valori reclamate de diferitele cheltueli; pe de altă parte, cu alimentarea de noi venituri cari să umple golurile cauzate de acele cheltueli. A nu fi obligat pe conducătorii sta-

tului să fie o evidență clară și de fiecare moment a veniturilor realizate ori a cheltuelilor efectuate, ar fi însemnat să fi lăsat calea deschisă tutuzurilor.

Statul modern este stat de drept. Activitatea lui, în orice domeniu, este guvernată de regule juridice prestabilite. Activitatea financiară nu face excepție de la această regulă. Ori, bugetul este oglinda cea mai fidelă a viitoarei acțiuni financiare a statului.

Bugetul mai este important și din alt punct de vedere. Gospodăria publică, sau mai exact, activitatea financiară, nu poate fi considerată ca un scop în sine, ci ca un mijloc, prin care se urmărește procurarea pe seama statului a bunurilor necesare funcționării diferitelor servicii publice. Rolul bugetului va fi tocmai ca să cuprindă toate cheltuelile pe cari statul le are de făcut într-o anumită perioadă de timp. Este inadmisibil, ca unele nevoi publice să rămâie nesatisfăcute din lipsa de prevederi.

Dar nu e mai puțin adevărat, că o economie financiară se va feri să realizeze mai multe venituri decât are nevoie pentru funcționarea serviciilor publice, tocmai pentru motivul că nu acumularea inutilă de bunuri materiale este obiectul său.

Un al treilea considerent care pledează în favoarea bugetului este, că aproape nouăzeci la sută din veniturile

publice provin din impozite sub diferite forme: impozite propriu zise, taxe, vămi, monopoliuri, etc.

Cum s'ar putea pune în practică cele trei mari principii, cari rezidă la baza oricărui sistem de impozite: principiul financiar, economic și al echității fiscale, fără existența unui buget? Dar împrumuturile, cum ar putea fi mai bine administrate și amortizate fără un buget? Și, în fine, motivul esențial și peremptoriu, care dictează întocmirea bugetului public este, necesitatea controlului.

Toate aceste considerațiuni au determinat pe legiuitor să oblige și pe conducătorii comunelor de a înscrie veniturile și cheltuelile acestora în bugete anuale.

În adevăr, comunele nu sunt altceva decât desmembrăminte de ale statului. Acesta a pus în sarcina comunelor obligațiunea de a satisface interesele locale colective, deoarece a socotit că autoritatea comunală este mai bine informată asupra necesităților locuitorilor și mai în măsură ale îndești. Odată cu transferarea acestei îndatoriri, statul a recunoscut comunelor și anumite drepturi, dintre cari cel mai important și care ne interesează în cazul de față este dreptul de a avea un patrimoniu deosebit de al statului și al celorlalte persoane de drept public sau privat. Fără un patrimoniu, comunele nu și-ar fi putut îndeplini atribuțiile, cari le-au fost încredințate.

Patrimoniul comunelor urmează soarta patrimoniului statului, descrisă mai sus. Veniturile și cheltuelile comunale vor fi supuse și ele aceluiași regule formale, adică, în primul rând, vor fi statornicite prin buget.

Din principiile generale cari reglementează materia și cari sunt cuprinse în legea contabilității publice și în legea administrativă, se degajează următoarele note caracteristice pentru bugetul comunal.

În rândul întâi, *prealabilitatea* (vezi art. 4, L. C. P. și art. 160, alin. penultim L. A.). Ceea-ce deosebește bugetul de contul de gestiune și de bilanț este însușirea bugetului de a fi votat *înainte* de începerea perioadei de timp, pentru care e făcut. Bugetul este un act de *prevedere*, o măsură de urmat în viitor, nu

un act de... istorie. Ce se întâmplă, dacă, din motive diverse, bugetul comunal nu a putut fi votat și întocmit înainte de începerea exercițiului financiar? Deși legea administrativă nu spune absolut nimic, credem că autoritatea comunală va putea aplica bugetul din anul precedent, fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat, așa cum poate face statul în astfel de cazuri (vezi art. 83, alin. ult. Const. și art. 35 L. C. P.) Soluția aceasta rezultă, după opinia noastră, din interpretarea art. 158 din Legea administrativă.

În rândul al doilea, veniturile și cheltuelile comunale se statornicesc *anual* prin buget. În fiecare an, autoritatea comunală își întocmește bugetul (art. 158 alin. 2 L. A.). Aceasta regulă este o aplicațiune a principiului constituțional prevăzut în art. 83 Const. pentru bugetul statului. „În fiecare an, Adunările Legiuitoare încheie socotelile și votează bugetul, fără a putea spori cheltuelile propuse“ ne spune art. 83 alin. prim. Const. Legiuitorul a pus de acord durata perioadei bugetare a comunelor cu aceea a statului, tocmai pentru motivul că și comunele îndeplinesc, *mutatis mutandis*, servicii sau funcții de stat.

În rândul al treilea și la bugetul comunal întâlnim regula *universalității* bugetare, pe care o găsim la bugetul statului. Constituția prin art. 83 alin. 2 dispune: „*toate* veniturile și cheltuelile statului trebuie trecute în buget și socoteli“ (vezi și art. 30, 60, 63 etc. L. C. P.). Legea Administrativă a menținut această regulă impunându-o, prin art. 158 alin. 2, și comunelor. Rațiunea acestei regule este lesne de ghicit: numai cu respectarea acesteia se poate cunoaște adevărata stare a finanțelor comunale.

În rândul al patrulea, bugetul comunal încă are la bază regula *specialității*, în virtutea căreia toate veniturile și toate cheltuelile comunale sunt trecute în buget în formă detaliată și precisă. Art. 159 în ultimele aliniate ne indică părțile și subdiviziunile ce cuprind fiecare buget comunal: partea veniturilor și partea cheltuelilor, fiecare din ele având trei subdiviziuni: ordinare, extraordinare și cu destinație specială. Art. 32 al. 2 și 3 L. C. P. ne spune că *articolele*

și capitolele vor avea o indicație precisă și limitativă. De aici rezultă, că fiecare venit și cheltuială din buget are o sursă și o destinație precisă și limitată, bugetul fiind de strictă interpretare.

În rândul al cincilea, bugetul comunal este supus regulei *publicității*, (art. 159 L. A.), așa cum se obicinuește și la stat. Bugetul comunal se face cunoscut cetățenilor și înainte de votare pentru ca toți cei interesați să-l poată vedea.

Și, în fine, ca o ultimă însușire indispensabilă unei bune gospodării, bugetul comunal va trebui să fie *sincer și clar*, adică să reprezinte realități, nu ficțiuni, deoarece numai în felul acesta inspiră încredere cetățenilor, ale căror interese colective administrația comunală este chemată ale să satisfacă.

De încheiere fimem să relevăm, că și la bugetul comunal întâlnim trei faze, întocmai ca la bugetul statului: întocmirea, executarea și controlul. Despre acestea, vom scrie altădată.

Dr. SIMION MITEA.

Planul economic al guvernului.

În viața noastră de stat din trecut, ocupau o largă gamă promisiunile diferitelor partide politice. Deja a treia zi după formarea unui guvern, ziarele erau pline de planuri de remaniere, de dificultățile pe cari le întâmpină noul curs și de combinațiuni pentru un nou guvern. Partidele se licitau în promisiuni de tot felul la adresa alegătorilor. Promisiunile acestea dintre cari o parte au și fost îndeplinite, erau de natură tot mai radicală, așa încât în urma urmelor ar fi produs în caz de realizare integrală o destrămare a vieții noastre sociale, destul de otrăvite și până acuma de urile politice și tendințele subversive ale unor teorii sociale cari nici de cum nu corespund mentalității poporului românesc, și ar fi mânăat numai apă pe moara acelor a căror meserie și bază de existență este politica împreună cu toate ale sale mârșavenii.

Din fericire coșmarul acesta aparține trecutului și zilnic vedem încercări de a clădi pe noi baze. Pe lângă justiție, prosperarea materială a poporului este factorul de căpetenie pentru progresul statului. Când cetățeanul observă că avutul lui este la adăpost de tâlhării, și drepturile sale cetățenești respectate, când gospodăria sa înflorăște, atunci instinctele rele înăscute omului adorm, și mentalitatea sa se îndreaptă spre o activitate folositoare societății. Se formează cu

timpul un anumit echilibru în linia progresului, și în loc de încercări și „inspirații” cu pretenția unei reușite absolute, coste ce va costa, asistăm la o înaintare lipsită de enervări, spre o țintă bine definită.

Impresia aceasta ne-o face gestul recent al Consiliului Superior Economic, care a dat publicității anumite sugestii, cu scopul de a întocmi un plan de refacere economică, repartizat pe mai mulți ani. Nu e vorba de soluțiuni imediate, ci mai ales de anumite principii cari să țină loc expedientelor de scurtă durată a apuselor guverne de partid. Repartizarea soluțiunilor unei probleme economice pe mai mulți ani, a devenit în ultimul deceniu o normă de guvernament și în alte state și nu e nici o rușine dacă în materia aceasta nu suntem originali și imităm și noi. Esențialul este să imităm bine, adică să adaptăm cele văzute în alte țări, sistemului și firei noastre naționale proprii. Sub vertiginoasa succesiune a guvernelor trecute nu s'a putut clădi nimic de durată; să încercăm acuma a face lucruri bune sub un regim stabil.

Stabilitatea aceasta nu cuprinde în sine o sufocare a inițiativei particulare. După concepția guvernului inițiativa particulară trebuie menținută, fiindcă în emulație zace progresul, însă emulația aceasta trebuie coordonată cu interesele generale sociale, privite dintr'un punct de vedere superior al intereselor de stat. Rolul acesta și-l asumă Consiliul Superior Economic.

Consiliul Superior Economic pornește în urzirea planurilor sale dela considerațiunea bine motivată, că nimic durabil nu se poate face într'o țară unde cu fiecare schimbare de guvern, se schimbă și politica economică. Nu ar fi avut importanță, dacă guvernele s'ar fi schimbat în intervale mai lungi de 5—6 ani, în care restimp fiecare și-ar fi putut îndeplini un program rațional. Pentru un astfel de ritm trebuie însă o tradiție de guvernare pe care noi nu o avem. Istoria ne dovedește, că temperamentul nostru politic, sau mai bine zis năravurile noastre politice, nu au îngăduit guverne stabile. Așa a fost cu schimbarea caledonoscopică a domnitorilor în secolele trecute; așa a fost cu schimbarea guvernelor în ultimele decenii. Fiecare ministru nou venit la putere, ținea să arate lumii, dar mai cu seamă alegătorilor, că el ce știe. Tot ce propovăduiau antecesorii lui era rău, și tot ce se introducea din nou, trebuia să poarte pecetea sau marca originalității persoanei noului venit. Inițiativele și activitatea antecesoralui erau pur și simplu anulate.

În felul acesta fiecare guvern ținea de decor să se prezinte alegătorilor cu inovațiuni orbitoare, dar munca meticuloasă care pretinde fiecare departament, dacă vrei să stârpești tembelismul și să arăți ceva progres față de trecut, nu era învrednicită.

Natural, că linia aceasta de guvernare degenera de obicei într'o manie de inovațiuni, fără caracter și pretenție de seriozitate și durabilitate. De pe urma

acestei emulațiuni deșarte rezulta cu mult mai multă pagubă decât folos. Rolul statului ca arbitru în jocul forțelor economice și sociale ce ar fi trebuit să fie, se confunda astfel ușor cu interesele unui grup întâmplător de politicieni. Chiar în sânul aceluiași guvern se putea observa o încercare de anihilare reciprocă între diferitele departamente. Astfel erau spre pildă luptele cu privire la reglementările valutare, compensațiune, contingentare, când ministrul de finanțe era în permanentă hărțuială cu colegul său dela industrie și comerț și cu alți factori economici. Sub trăgănelile și nesiguranța cari rezultau din starea aceasta nesănătoasă a lucrurilor, sufereau toate clasele sociale. Suferea comerciantul care nu mai știa cum să-și facă socotelile în monedele străine; suferea industriașul care era îndrumat să părăsească vechile legături cu străinătatea și să între în afaceri cu firme cari până acuma îi erau necunoscute. Până ce forurile superioare se răfuiuau între ele că ce principii să fie adoptate în domeniul importului și exportului, industriașul și comerciantul erau siliți să stea pe loc inactivi, pierzând momentul oportun pentru afaceri, sau desgustându-se de atâta deșeptăciune, încât mai bine renunțau de bună voie la întreprindere.

Putem să numim epoca aceasta, o epocă de tranziție în care statul încerca, prin guvernele sale, să reglementeze și să îndrume economia națională, dar fără ca deocamdată să aibe o țăntă și o conduită precisă.

Intervenția pasivă de până acuma a Statului, care se caracteriza prin calitatea sa de arbitru față de diferitele conflicte sociale, cum ar fi nerespectarea ordinii și siguranței publice, trebuia să ia forme tot mai hotărâte și să atragă în sfera sa și interesele economiei naționale lăsate până acuma la cheremul diferitelor grupe de interese. În chipul acesta intervenția statului deveni din pasivă, din ce în ce mai activă.

Evoluția aceasta a luat în diferitele State, diferite forme. Anglia și Franța sunt azi mai apropiate încă de sistemul liberal economic, caracterizat printr'un intervenționism minim, care se mărginește numai la o bună organizare a forțelor economice, fără a le da o anumită directivă.

În Statele totalitare, Germania și Italia, autoritatea supremă a acaparat toate forțele economice, punându-le în serviciul unui anumit scop: în Germania războiul; în Italia la început cu scopuri morale, dar în timpul din urmă cu scopuri războinice. În sfârșit în Rusia comunistă economia și Statul se contopesc, și lucrează după un plan stabilit pe câțiva ani înainte.

Intervenția pasivă avea un caracter mai mult juridic, pe când cea activă unul pur economic.

Ori și care ar fi însă caracterul intervenționismului, el se face totdeauna în consemnul intereselor

generale ale populațiunii, cu scopul să i se asigure un trai mai bun. Căutarea aceasta după un trai mai bun, există de când există și o organizație socială a omenirii, dar devenit-a omul prin aceasta mai fericit? Nu, fiindcă principiile generale sunt deturnate de obicei în folosul anumitelor grupări economice. Așa în țările democratice, cum sunt Anglia și Franța în locul adevăratului interes general au intrat interesele diferitelor trusturi deghizate în partide politice cari fiecare au un program fericitor, întocmai cum a fost la noi. Parlamentarismul s'a dovedit a nu fi propice pentru colectivismul economic, fiindcă parlamentarii aleși sunt de obicei străini de cunoștințele de specialitate în materia economică, și nu au o privire generală al interesului economic. Pentru ca să se pună capăt anarhiei în materia aceasta, trebuia găsită o altă cale pentru armonizarea legiferării cu executarea legilor. Credem că din considerațiunile acestea a luat ființă „Consiliul Superior Economic“, care organ de altfel funcționează și în alte state.

Un „Consiliu Superior Economic“ poate avea diferite organizațiuni. El poate fi dotat cu o largă autonomie și înzestrat cu specialiști din toate domeniile, sau poate fi numai o corporațiune consultativă pe lângă guvernele respective cu scopul ca experții să pregătească proiectele de legi și diferitele măsuri economice menite să fie dezbătute și legiferate de corpurile legiuitoare. Sub un regim parlamentar Consiliul Superior Economic nu e decât un organ consultativ, menit să colecteze propunerile, interesele și doleanțele diferitelor organizațiuni industriale și comerciale și să le supună forurilor competente în forme ordonate și centralizate, împreună cu propuneri pentru o coordonare de interese generale. Intr'un sistem neparlamentar poate ușor deveni pivotul în jurul căruia se învârtesc toate interesele statului, cu toate că „economicul“ este numai o parte a activității statului.

Nu știu încă în ce direcție se va desvolta la noi viața nouă de Stat, menită să înlocuiască casele legiuitoare de până acuma. La orice caz cu suprimarea vechiului sistem au început a ieși la iveală o mulțime de probleme vechi, a căror ținere în suspens a fost și este foarte dăunătoare. Procedura de a pune mai înainte la discuție problemele de soluționat, și apoi a le legifera, o salutăm cu bucurie. Toate legile ar fi trebuit și în trecut studiate și dezbătute după acest metod. Să sperăm, că vremurile, când cătră finea sesiunii se votau zeci de legi în 15 minute, numai prin ridicarea de mâini, fără ca deputații să cunoască măcar titula legilor, necum conținutul lor, aparțin trecutului.

Consiliul Superior Economic vrea să păstreze între extremele în cari s'a mișcat politica noastră economică până acuma, o directivă medie. El nu vrea să lase economia țării la cheremul tuturor „inspirațiilor“,

dar nici în prada restricțiilor și controlului prea sever și nemotivat de până acuma. Statul să nu fie nici comerciant și nici industriaș, ci să vegheze ca piedecile cari până acuma au fost în calea acestor branșe să fie delăturate, și acei factori cari le-ar putea ajuta în dezvoltarea lor viitoare, să fie întăriți și chestiile rămase în suspens să fie soluționate. Intre acestea cele mai arzătoare sunt: Continuitate și unitate de conducere în sectorul valutar; o revizuire a sistemului nostru vamal, și o dirijare a exportului și importului nostru după relațiile lor naturale geopolitice, fără considerare la antagonismele politice militante. Scoaterea comerțului de cereale din mâinile evreilor prin înființarea de cooperative de valorizare și magazine cu drept de varantare. Organizarea serviciului forestier cu deosebită considerare la necesitățile de combustibil ale populației. Scoaterea bogățiilor Statului din mâna societăților particulare prin revizuirea „comercializărilor“, făcând astfel accesibil pentru toată lumea monopoluri cari acuma sunt în mâna numai a câtorva capitaliști, cum ar fi spre exemplu consumul peștelui. Revizuirea impozitelor și taxelor, prin simplificarea și micșorarea diferitelor categorii. Regularea și canalizarea fluviilor. Stărpirea cerșitoriei prin înființarea de ateliere comunale pentru cei apși de lucru, și aziluri pentru cei infirmi.

Colonizarea Corturilor și Țiganilor, cari sunt o adevărată rușine și plagă pentru țară. Refacerea integrală a drumurilor. Igiena satelor etc.

Din cele arătate mai sus, se poate vedea cât de multiple pot fi preocupățiunile unui Consiliu Superior Economic. Pentru înfăptuirea atâtor agende se cere timp îndelungat. Cu sistemul nostru parlamentar din trecut, problemele acestea nu s'ar fi putut rezolva niciodată. Sub noul regim multe începuturi s'au pus la cale, și considerând stabilitatea lui, credem că vor fi și duse până la bun sfârșit.

E. VANCU.

Asigurarea depunerilor din bănci.

Ce s'a realizat în alte țări în această materie de asigurare?

Ministerul Economiei Naționale lucrează împreună cu Banca Națională la asigurarea depunerilor din bănci.

Problema este de o deosebită însemnătate și interesează întreaga noastră viață economică.

N'au trecut decât câțiva ani și mai stăruie în amintirea tuturor clipele grele prin care a trecut viața noastră bancară și pierderile însemnate suferite de atâția depunători.

De atunci, încontinuu s'a lucrat pentru normalizarea situației băncilor și pentru recâștigarea încrederii depunătorilor.

Rezultatele obținute sunt satisfăcătoare, iar proiectul de asigurare a depunerilor în bănci este menit să înlesnească reînvierea vieții financiare. Cum acest proiect a fost primit cu multă încredere de marea masă de deponenți și a stârnit cel mai viu interes, vom arăta mai jos ce s'a legiferat în această materie de asigurare a depunerilor, în alte țări.

America.

Prin Banking Act-ul din 1 Octombrie 1935 se prevede asigurarea depunerilor printr'o instituție specială, Federal Deposit Insurance Corporation (Casa Federală pentru asigurarea depunerilor), la alcătuirea căreia Statul a contribuit cu un capital de 150 milioane dolari, fiind obligate să subscrie la capital toate băncile federale de rezervă, sume proporționale cu rezervele lor.

Depozitele sunt asigurate până la o limită de 5000 dolari de fiecare depunător, pentru care băncile sunt obligate să contribuie cu o primă de 1/12% din valoarea depozitelor asigurate.

Pentru băncile care au aderat la sistemul băncilor federale, asigurarea depunerilor este obligatorie. Pentru celelalte bănci asigurarea este facultativă, băncile având posibilitatea să se retragă dela asigurare. În caz când nu îndeplinesc anumite îndatoriri, Casa de Asigurare poate să le elimine, obligându-le în acelaș timp să comunice tuturor asiguraților această hotărâre.

În cazul când o bancă devine insolventă cu toate ajutoarele care i s'au dat pe bază de reescont, Casa de Asigurare devine lichidatoare de drept a băncii insolvente. Ea deschide deponenților conturi la alte bănci solvabile, evitându-se astfel o manipulare și tezurizare de bilete.

Casa de Asigurare are drepturi foarte largi de control și reglementare asupra băncilor asigurate. Ea impune tuturor acestor bănci măsuri unitare de prudență, prevăzând între altele și fixarea dobânzilor maximale la depuneri. Astfel Casa de Asigurare are atât rolul de a preveni riscul de insolvență, cât și de a asigura acest risc.

Ca mijloc de procurare de fonduri, Casa de Asigurare are dreptul să emită obligațiuni până la de trei ori capitalul ei. Aceste obligațiuni pot fi cumpărate de Stat până la suma de 250 milioane dolari.

Cehoslovacia.

Prin legea din 10 Octombrie 1924 modificată la 21 Aprilie 1932, se creează un fond general al instituțiilor financiare.

Membrii Fondului sunt împărțiți în categorii și subcategorii, fiecare categorie având fonduri speciale din care băncile sunt ajutate în caz de dificultate.

Membrii sunt obligați la o cotizație de 3 la sută din dobânzile plătite pe care o depun la Zemska Banka, însărcinată cu administrarea Fondului.

Când fondul unei categorii sau subcategorii a ajuns la o anumită limită, se prevede încetarea obligațiunii de a mai cotiza pentru categoria sau subcategoria respectivă

Membrii Consiliului de Administrație al Fondului sunt numiți de Guvern și fiecare categorie de membri trebuie să aibă 4 reprezentanți.

Ajutorul se acordă membrilor după trecerea de 5 ani dela înscriere și numai în cazul când a suferit pagube, sau prin imobilizarea activului nu mai pot face față plății depunerilor.

Ajutoarele se dau sub formă de împrumut și în măsura de a satisface nevoile membrilor aceleiași categorii sau subcategorii.

Când un membru nu mai poate fi salvat nici după utilizarea averii sale proprii, i se acordă un ajutor cu care să acopere 80 la sută din depuneri. Acest ajutor se poate reduce cu 5 la sută când nu se stabilește precis vinovăția factorilor responsabili, sau se reduce mai mult când se poate stabili vinovăția lor. Ajutorul ce se acordă poate fi precedat de luarea următoarelor măsuri cu caracter preventiv:

- a) acordarea unui moratoriu;
- b) îndeplinirea unui plan de organizare aprobat de Consiliul Fondului;
- c) fuziune cu o instituție importantă sau
- d) anunțarea lichidării.

După acordarea ajutorului se numește o persoană sau o comisie care supraveghează și aprobă toate actele.

Averea neutilizată a Fondului se poate depune la Zemska Banka cu dobânda depunerilor pe termen lung.

De asemenea se acordă membrilor avansuri pe lombard pe termen scurt.

Când mijloacele Fondului nu sunt suficiente pentru îndeplinirea scopurilor sale, se pot emite obligațiuni garantate de Stat, purtătoare de dobândă de cel puțin 4 la sută, iar anuitatea pentru stingerea împrumutului contractat nu poate să întrecă $\frac{3}{4}$ din încasările curente ale Fondului.

Membrii Fondului sunt pasibili de o amendă de 10.000 coroane în anumite condițiuni, când se abat dela obligațiunile stabilite și se prevede scutirea de impozite atât pentru Fond, cât și pentru obligațiunile emise.

După câte suntem informați aceste obligațiuni au costat în perioada 1930—1935 între 63—87.75 la sută și s'au emis până în prezent obligațiuni în valoare de 661.765.000 coroane cehoslovace.

Chile.

Legea din 26 Septembrie 1925 prevede între altele că rezervele și capitalul instituțiilor care primesc depuneri spre fructificare vor trebui să reprezinte cel puțin 25 la sută din depuneri, iar rezervele singure 25 la sută din capital. Fiecare bancă este

obligată să aibă o rezervă de 20 la sută în numerar față de depozitele la vedere și de 8 la sută față de cele la termen.

În anul 1931 s'a interzis băncilor să primească depuneri spre fructificare.

Danemarca.

Legea din 1 Octombrie 1930 prevede următoarele:

- a) Au dreptul să primească depuneri numai băncile constituite sub formă de societăți anonime;
- b) Băncile sunt supuse controlului din partea Statului și a Inspectoratului Bancar;
- c) Capitalul lor trebuie să fie mai mare de 300.000 coroane pentru ca să poată primi depuneri;
- d) Însfârșit, băncile care primesc depuneri, trebuie să aibă numerar disponibil la bănci și portofoliu de titluri în valoare egală cu 15 la sută din totalul angajamentelor pe termen până la o lună și egală cu 10 la sută din totalul angajamentelor pe termene mai mari de o lună.

Elveția.

Legea federală din 8 Noembrie 1934 asupra băncilor și caselor de economie, se ocupă în articolul 15 despre privilegiul acordat deponenților la bănci. S'a discutat foarte mult chestiunea sumei care urmează a fi privilegiată și în cele din urmă Consiliul Național a propus să fie privilegiate depunerile de 5000 franci, iar Consiliul Federal a acceptat această propunere.

Citatul articol prevede că numai băncile care publică bilanțuri anuale pot accepta depozite sub denumirea de economii. Celelalte întreprinderi nu au nici măcar dreptul de a întrebuița cuvântul economie în redactarea firmelor sociale sau a reclamelor.

Depozitele sunt privilegiate, în caz de faliment, până la concurența sumei de 5000 franci pentru fiecare depunător, un singur livret nedând dreptul decât o singură dată la privilegiul de 5000 franci, ori care ar fi numărul titularilor.

Articolul 16 prevede dreptul cantoanelor de a institui în favoarea depunerilor făcute pe teritoriile lor, un drept de gaj legal până la concurența a 5000 franci asupra hârtiilor de valoare și a altor creanțe ale stabilimentelor care primesc aceste depuneri. Acest drept de gaj nu este supus regulilor dreptului civil asupra gajului mobilier.

Gajul trebuie să garanteze în mod suficient drepturile terților, iar cantoanele sunt datoare să definească valorile susceptibile de a servi drept garanții și să reguleze modul de conservare al gajurilor. Cantoanele nu pot edicta aceste dispozițiuni de cât pe cale legislativă și nu sunt aplicabile de cât după ce vor fi sancționate de Consiliul Federal.

Regulamentul de executare al legii mai sus menționate mai prevede în articolul 27 că băncile care

au dreptul să primească depozite de economie, sunt obligate să afișeze la ghișeuri și în reclame dobânda ce se acordă asupra depunerilor de economie.

Băncile pot indica în documentele lor că depunerile sunt privilegiate până la concurența sumei de 5000 franci de fiecare deponent, iar articolul 28 al regulamentului repetă că nu pot institui cantoanele un drept de gaj legal în favoarea depunerilor, decât pentru un maximum de 5000 franci de fiecare deponent, unul și acelaș livret nedând dreptul la privilegiu decât o singură dată.

Germania.

Prin legea din 1931 se stabilește ca rezervele de numerar să fie de 10 la sută față de quantumul depunerilor spre fructificare. Deasemenea s'a prevăzut constituirea unei rezerve speciale de 30 la sută din depuneri, formată din efecte comerciale având scadența până la 90 zile.

Grecia.

Prin legea bancară din 30 Iunie 1931 se prevede că orice bancă din Grecia trebuie să țină un disponibil lichid imediat de 12 la sută din depunerile spre fructificare, fie în numerar la vedere, fie ca disponibil în numerar la Banca Greciei.

De asemenea acele bănci care se vor înființa după aplicarea legii, cu un capital sub 50 milioane drahme, sunt obligate să plaseze depunerile la vedere în obligațiuni de Stat, dacă ele vor depăși de patru ori capitalul social și rezervele.

Polonia.

Legea din 17 Martie 1938 statornicește că suma depunerilor plătibile la purtător nu poate fi mai mare decât de trei ori capitalul.

Italia.

Pe lângă sistemele și măsurile adoptate de țările amintite mai sus privitoare la garantarea depunerilor în bănci, trebuie să menționăm noua reformă introdusă prin legea italiană din 12 Martie 1936, prin care se prevede organizarea unui control foarte sever în domeniul bancar.

Din expunerea măsurilor luate pe cele 10 țări menționate se poate constata că numai Statele Unite și Cehoslovacia au creat instituțiuni speciale pentru asigurarea depunerilor. Elveția a instituit privilegiul depunerilor până la suma de 5000 franci, iar celelalte țări au luat măsuri de asigurare indirectă, fie prin controlul operațiunilor băncilor, fie obligându-le să limiteze primirea depunerilor în raport cu capitalul lor, să aibe anumite disponibilități lichide și să îndeplinească anumite condițiuni în ce privește capitalul lor.

Aceste ultime măsuri sunt prevăzute și de legea noastră bancară.

* * *

Scoatem aceste date din lucrarea Băncii Naționale, intitulată „Contribuțiuni la problema reorganizării creditului din România”.

(„Argus”, Nr. 7612 din 28 August 1938).

Aplicarea noului regim al devizelor de către bănci.

Cum se vor face plățile în străinătate fără autorizația Băncii Naționale. Tehnica plăților.

Importanta conferință a băncilor autorizate.

Băncile fiind preocupate de punerea în aplicare a noului regim al devizelor căpătate din exportul de cereale, s'au întrunit Marți într'o consfătuire la Banca Românească pentru a stabili uzanțele comune și să procedeze uniform în toate chestiunile în ceea ce privește noul regim.

Compensațiile.

În urma discuțiilor s'a ajuns la constatarea că de fapt stăm în fața unui sistem de compensații generalizate pe principii mai largi. Vor proceda deci în consecință și vânzările se vor face în genul compensațiilor.

Concurs cât se poate de larg Băncii Naționale și Ministerului Economiei Naționale.

Băncile au accentuat că vor da tot concursul lor atât Ministerului Economiei Naționale, cât și Băncii Naționale pentru deplina reușită a regimului.

S'a hotărât deci să se prezinte într'o delegație la forurile competente pentru lămurirea tuturor chestiunilor.

Plățile fără autorizația Băncii Naționale.

Comunicatul dat de Banca Națională, decretul și Jurnalul Consiliului de miniștri prevăd dreptul băncilor autorizate de a face plăți financiare fără autorizația prealabilă a Institutului de Economie.

Băncile țin însă să se definească în prealabil autoritatea și dreptul lor de apreciere în ceea ce privește documentele cari servesc ca bază la aceste plăți.

Băncile vor prin acest lucru să excludă orice posibilitate de neînțelegere dintre bănci și Banca Națională.

Se va cere prin urmare, ca Banca Națională să ia drept bune aprecierile lor și să accepte plățile fără nici o rezervă. Dacă aceasta nu ar fi posibil, băncile preferă ca Banca Națională să verifice ea actele și numai după ce se va face verificarea și aprobarea lor de serviciile Băncii Naționale să se facă plățile.

Comunicatul prevede apoi că băncile din provincie vor face plățile financiare prin băncile din Capitală. Această dispoziție nu face precizarea dacă această hotărâre se referă și la sucursalele din provincie ale băncilor autorizate.

Aprobările Băncii Naționale și cotele din convenții.

Articolul șapte din jurnalul Consiliului de miniștri spune:

Incepând cu data prezentului jurnal, Banca Națională a României nu va mai acorda devize pentru satisfacerea plăților mai sus arătate decât în măsura în care asemenea plăți sunt stipulate de acordurile de plăți în țările respective, aceste transferuri urmând a fi efectuate din cota de 30 la sută lăsată la dispoziția exportatorilor”.

Uzanțele.

Această dispoziție are și ea nevoie de o clarificare, care se va cere Băncii Naționale.

S'a hotărât că în tabloul ce-l vor înainta băncile autorizate serviciului extern al Băncii Naționale să se cuprindă vânzările și cumpărările dintre băncile autorizate, cumpărările dela exportatori și vânzările către importatori sau firmele pentru cari s'au făcut plățile financiare.

Dacă cumpărarea se va face de către o bancă neautorizată, pe tablou va figura numele importatorului iar în caz de vânzare de devize numele exportatorului pentru care s'a făcut vânzarea și nu numele băncii.

S'au mai discutat și alte chestiuni de ordin tehnic cari vor fi definitiv precizate după audiența delegației băncilor la Banca Națională.

B. Bd.

CRONICA.

Silozuri. Ministerul aerului și marinei a hotărât construirea de noi silozuri pentru cereale, cu o capacitate totală de 450.000 tone. Aceste magazine mecanice vor fi instalate în principalele porturi dunărene — afară de Brăila și Galați cari posed deja — și în centrele de linii ferate din interiorul țării.

Petrolul unguresc. Vecinii noștri unguri, sunt de mult în căutarea de izvoare petrolifere. Statul ungar a jertfit până acuma cca 9 mil. pengoe pentru acest scop, și nu fără succes. Scopul acestor investiții este, ca pe lângă folosul material al întreprinderii, să facă pe cât se poate Ungaria independentă de petrolul românesc. Ungaria consumă anual cca 20.000 vagoane petrol. Forajele întreprinse cu ajutor de capital american au dat rezultate în cari Ungurii pun mari speranțe. În Lipșe (comitatul Zala) se extrag zilnic cca 6 vagoane, iar în Bükkszék (comit. Heves) 2—3 vagoane. Cantitatea anuală se poate deci evalua la peste 3000 vagoane. Până la acoperirea întregii necesități mai este mult, dar Ungurii nu se lasă până ce nu vor fi independenți de noi.

Exportul cucuruzului. Deoarece forurile competente au constatat că vom avea în anul acesta o recoltă bună, s'a dat curs liber exportului de cucuruz spre țările cu valută forte. Exportul spre țările cu valută slabă, depinde și de aci încolo de permisul Oficiului de valorificare.

Restanțele față de Cassa Centrală a Asig. Sociale, cari datează înainte de 1 Aprilie 1938, se pot plăti cu Rentă de Consolidare de 3% din 1935. Amenzile din același period să reduc la 5%, însă trebuiesc plătite în numerar. Termenul de plată expiră la 31 Martie 1939.

Stațiunile noastre balneare, atât cele maritime, cât și dela munte, au înregistrat în acest an un record de vizitatori. Încă niciodată nu s'a văzut la noi așa o aglomerație. Durere însă, că specula s'a folosit de împrejurarea aceasta, și nicicând locuințele și alimentele nu au fost așa de scumpe. Autoritățile au

fost sesizate de faptul acesta, și s'au dat cele mai stricte instrucțiuni cu privire la suprimarea speculei și scumpirea traiului.

Exportul României în prima jumătate a anului curent a fost de Lei 9 miliarde 548 milioane față de 14 miliarde 577 mil. din anul 1937.

Importul se cifrează la 9 miliarde 13 mil. față de 8 miliarde 934 mil. din 1937.

Inregistrăm deci un sold activ de Lei 535 mil. pe prima jumătate a anului curent.

Producțiunea de lână a României în prima jumătate a anului 1938: România a avut la 30 Iunie anul c. 12.560.000 oi. Dacă luăm în medie de cap o producțiune de lână de 1.763 kg., avem în total 22.430.000 kg. Din totalul de 12.560.000 oi, sunt 7.281.000 de rasă țurcană; 3.300.000 țigale, 296.000 caracul; 125.000 merino; 185.000 spanca, restul diferite alte rase. Produsul cel mai abundent îl dau merino și spanca, la cari se poate calcula în medie 2—2.5 kg. de cap. Cea mai răspândită rasă care e țurcană, dă în medie 1.700 kg. Cu producțiunea aceasta, cererile industriei textile indigene sunt complet acoperite. Aceasta înseamnă o economisire mare în devize cari până acuma trebuiau plătite în străinătate.

Certificate de prețuire cu ocazia de licitație străină.

Nu de mult a apărut o lege despre licitația străină de imobile. Aceasta ordonă, că acel creditor care cere licitația, e obligat a introduce în cerere valoarea reală a imobilului. Valoarea aceasta la imobilele urbane nu poate fi mai mică decât de zece ori suma venitului supus la impozit, și de opt ori baza de impozit la imobilele rurale.

Deoarece prețuirea are să fie autentică, Ministerul de Finanțe a îndrumat Administrațiile de Finanțe și percepțiile, să elibereze astfel de certificate de prețuire, dacă petentul dovedește cu scripte, că este creditorul posesorului de imobil. Afară de aceasta petentul mai trebuie să dea o declarație, că el numai din acel motiv are nevoie de certificat, pentru ca să poată cere licitația contra debitorului său.

Pământurile comasate sunt libere de impozit pe timp de doi ani, conform unui decret-lege apărut în Monitorul Oficial. Liberarea se face în baza Art. 9 a Legii despre organizarea și promovarea agriculturii. Liberarea se referă atât la impozitul către Stat, cât și cel adițional. Pentru a putea beneficia de favorul acesta, comasarea trebuie să fie declarată definitivă.

Timbre noi de aviație de 200 și 500 Lei vor fi puse în curând în circulație. Ele sunt a se aplica pe borderouri și facturi. Dimensiunea lor e de 52×42 m/m și se compun din două părți, dintre cari una se aplică pe factură; alta pe cotor.